

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av 3 § lagen om skattelättnader för gravt handikappade företagare

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om skattelättnader för gravt handikappade företagare ändras så att lagens giltighetstid förlängs med ett år. Sådana gravt handikappade företagare, vilkas verksamhet skulle ha varit skattefri enligt den mervärdesskattelag som trädde i kraft i juni 1994 föreslås bli befriade från mervärdesskatteskyldighet även år 2003

som ett arrangemang under övergångsperioden.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2003 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft vid ingången av år 2003.

MOTIVERING

1. Nuläge

Enligt den mervärdesskattelag (1501/1993) som trädde i kraft i juni 1994 hade verksamhet som bedrevs av gravt handikappade företagare under vissa förutsättningar befriats från skatt. Skattefriheten gällde sådana gravt handikappade företagare vilkas arbets- och funktionsförmåga nedgått med minst 70 %. Finlands anslutning till Europeiska unionen vid ingången av 1995 förutsatte en ändring av mervärdesskattelagen så, att den motsvarar Europeiska gemenskapens mervärdesskattelagstiftning. Bestämmelserna om gemenskapens mervärdesbeskattnings ingår i rådets sjätte direktiv om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om omsättningsskatt. Gemensamt system för mervärdesskatt: enhetligt beräkningsunderlag 77/388/EEG, *nedan det sjätte mervärdesskattedirektivet*.

Enligt det sjätte mervärdesskattedirektivet är gravt handikappade företagares verksamhet skattepliktig i enlighet med de allmänna bestämmelserna. Enligt artikel 28.3 b i direktivet och punkt 7 i bilaga F har medlemsstaterna dock rätt att under en övergångsperiod bibehålla skattefriheten för verksamhet som bedrivs av blinda, om friheten inte leder till väsentlig snedvridning av konkurrensen. I fördraget om Finlands anslutning till Europeiska unionen har Finland beviljats motsvarande rätt i fråga om verksamhet som

bedrivs av blinda. Enligt gemenskapsrätten har Finland sålunda inte rätt att medge skattefrihet för verksamhet som bedrivs av andra handikappade företagare.

Vid ingången av 1995 ändrades mervärdesskattelagen att motsvara bestämmelserna i det sjätte mervärdesskattedirektivet och anslutningsfördraget genom bestämmelsen att endast sådan affärsverksamhet som bedrivs av blinda är skattefri under vissa förutsättningar (1486/1994). Verksamhet som bedrivs av andra gravt handikappade företagare blev skattepliktig enligt de allmänna bestämmelserna.

För att säkerställa verksamhetens kontinuitet i gravt handikappade personers företag stiftades 1995 en lag om skattelättnader för gravt handikappade företagare (1393/1995). Med stöd av lagen befriades alla sådana gravt handikappade företagare från skatt, vilkas verksamhet enligt den mervärdesskattelag som trädde i kraft i juni 1994 skulle ha varit skattefri. Lagen tillämpades till en början åren 1995 och 1996. Lagens giltighetstid har därefter förlängts sex gånger så att den tillämpats åren 1997—2002.

Lagens syfte har varit att ge gravt handikappade företagare möjlighet att anpassa sig till skattskyldigheten och att ge myndigheterna tid att utreda till vilka delar den kostnadsökning som mervärdesskatteskyldigheten medför förutsätter åtgärder som stöder gravt handikappades företagsverksam-

het.

2. Föreslagen ändring

Social- och hälsovårdsministeriet tillsatte i mars 1996 en arbetsgrupp med uppgift att bl.a. utreda alternativa sätt att genom stödåtgärder trygga verksamhetsbetingelserna för gravt handikappade personers företag. Arbetsgruppens utredning blev färdig i februari 1997 (Handikapparbetsgruppen '96, PM 1997:6).

I syfte att avskaffa mervärdesskattelättnaden för gravt handikappade företagare så som gemenskapslagstiftningen förutsätter föreslog arbetsgruppen att ett projekt för främjande av företagsverksamhet bland handikappade inleddes. Enligt förslaget borde projektet ha slutförts inom oktober 1997 i en arbetsgrupp som leds av handels- och industriministeriet. Avsikten med projektet var att arbetsgruppen tillsammans med handels- och industriministeriet, arbetsministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, finansministeriet, Folkpensionsanstalten och organisationer utreder på vilket sätt handikappade personer beaktas i fråga om olika former av företagsstöd från handels- och industriministeriet och arbetskraftsförvaltningen samt olika stödformer från Folkpensionsanstalten, och att den därtill utreder hur handikappade personers företagsamhet bäst kan stödas.

I programmet för Paavo Lipponens II regering anges att handikappolitiken resurser inriktas i enlighet med de förslag som framställts av Handikapparbetsgruppen '96 så att det stöd som kanaliserats genom beskattningen ombildas till direkt stöd och service.

För genomförande av förslagen från Handikapparbetsgruppen '96 har handels- och industriministeriet som en del av det företagarsprojekt i oktober 2000 inlett arbetet med att utreda hur företagsverksamhet hos handikappade kan främjas. Målet för arbetet var att utreda hur slopandet av lättnaden i mervärdesskatten skall beaktas vid utvecklandet av de former av företagsstöd och andra sådana stödsystem och rådgivningstjänster som står till buds för handikappade företagare. Enligt arbetsgruppens slutrapport som färdigställdes den 14 maj 2001 kan handikappade företagare inte beviljas allmänt företagsstöd eller näringsstöd som en varaktig stödform

och därför föreslås i rapporten inte några ändringar i dessa stödformer.

Handels- och industriministeriet tillsatte i november 2001 en arbetsgrupp att bereda förslag till åtgärder för att främja social företagsamhet. Arbetsgruppens slutrapport färdigställdes den 15 maj 2002 och i den föreslås bland annat att mervärdesskattefriheten skall ersättas med ett direkt stöd, som inleds som ett treårigt försök, till gravt handikappade företagare. I försöket returneras till gravt handikappade företagare som direkt stöd den mervärdesskatt som företagaren betalat. Berättigade till stöd vore de gravt handikappade företagare som i dagens läge omfattas av skattelättnaden och stödbeloppet motsvarar beloppet av den skatt som redovisas till staten för verksamheten. I likhet med det redan avslutade hushållsarbets stödförsöket betalas stödet från arbetskrafts- och näringscentralerna. Villkoren för stödförsöket fastställs så att ökningen av stödutgifterna på ett ungefär motsvarar den förlust av skatteintäkter som kommer sig av den nuvarande mervärdesskattefriheten.

Eftersom några bestående beslut som tryggar förutsättningarna för företagsverksamhet som bedrivs av gravt handikappade personer inte ännu har fattats föreslås att lagen om skattelättnader för gravt handikappade företagare även 2003 tillämpas som ett arrangemang under övergångsperioden. Lagens 3 § 2 mom. föreslås bli ändrat på motsvarande sätt.

3. Propositionens verkningar

Det finns omkring 1 000 gravt handikappade företagare i Finland, vilkas verksamhet utan den tidsbundna skattelättnaden hade blivit mervärdesskattepliktig vid ingången av 1995. Befrielsen av gravt handikappade företagares affärsverksamhet från skatt även år 2003 minskar i ringa mån mervärdesskatteavkastningen.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid finansministeriet.

Vid beredning av propositionen har social- och hälsovårdsministeriet och handels- och industriministeriet hörts.

5. Samband med andra propositioner

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2003 och avses bli behandlad i samband med den.

6. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2003.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslagen

Lag

om ändring av 3 § lagen om skattelättnader för gravt handikappade företagare

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 8 december 1995 om skattelättnader för gravt handikappade företagare
(1393/1995) 3 § 2 mom., sådant det lyder i lag 1058/2001, som följer:

_____ 3 § _____ tjänst har tagits i eget bruk under åren
_____ 1995—2003.

Denna lag tillämpas då en vara har levererats _____
eller en tjänst utförts eller en vara eller en _____ Denna lag träder i kraft den _____ 200 .

Helsingfors den 17 september 2002

Republikens President

TARJA HALONEN

Finansminister *Sauli Niinistö*

Lag

om ändring av 3 § lagen om skattelättnader för gravt handikappade företagare

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 8 december 1995 om skattelättnader för gravt handikappade företagare
(1393/1995) 3 § 2 mom., sådant det lyder i lag 1058/2001, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

Denna lag tillämpas då en vara har levererats eller en tjänst utförts eller en vara eller en tjänst har tagits i eget bruk under åren 1995—2002.

Denna lag tillämpas då en vara har levererats eller en tjänst utförts eller en vara eller en tjänst har tagits i eget bruk under åren 1995—2003.

Denna lag träder i kraft den 200 .
